

ข้อมูลและแนวทางประกอบการตรวจราชการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่
ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

สารบัญ

✦ ข้อมูลและแนวทางประกอบการตรวจติดตาม

๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. สารระสำคัญการแก้ไขปัญหาหมลพิษทางอากาศ	๒
๓. กรอบแนวทางการตรวจติดตาม	๑๕
๓.๑ เป้าหมายหลักในการตรวจติดตาม	๑๕
๓.๒ วัตถุประสงค์ในการตรวจติดตาม	๑๕
๓.๓ จุดเน้นในการตรวจติดตาม	๑๕
๓.๔ ระยะเวลาในการตรวจติดตาม	๑๗
๓.๕ ประเด็นการตรวจติดตาม	๑๗
๓.๖ ขอบเขตในการตรวจติดตาม	๑๘

✦ บัญชีเอกสารประกอบการตรวจติดตาม

เอกสารหมายเลข ๑ :	คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๗๘/๒๕๖๓ เรื่อง การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
เอกสารหมายเลข ๒ :	มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง กำหนดให้การแก้ไขปัญหาหมลภาวะด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ
เอกสารหมายเลข ๓ :	มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง
เอกสารหมายเลข ๔ :	แบบประเด็นการตรวจติดตามการแก้ไขปัญหาหมลพิษทางอากาศ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เอกสารหมายเลข ๕ :	- รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เอกสารหมายเลข ๖ :	- รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการกระทรวง รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการกระทรวง รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เอกสารหมายเลข ๗ :	แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง” กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- เอกสารหมายเลข ๘ : PowerPoint การดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓
- เอกสารหมายเลข ๙ : สถานการณ์และการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงของประเทศไทย ปี ๒๕๖๒ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เอกสารหมายเลข ๑๐ : การดำเนินการของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})
- เอกสารหมายเลข ๑๑ : หนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท (บกปภ) ๐๖๒๔/ว๔๐ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ แจกเวียนผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด
- เอกสารหมายเลข ๑๒ : คู่มือปฏิบัติงานโครงการปลูกป่า และป้องกันไฟป่า ระดับจังหวัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เอกสารหมายเลข ๑๓ : ประกาศกรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย

**ข้อมูลและแนวทางประกอบการตรวจราชการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ประเด็นนโยบายสำคัญ : การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ**

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ปัญหามลพิษทางอากาศ เป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งหลายพื้นที่ในประเทศไทยมักประสบปัญหาเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนธันวาคมถึงเมษายน โดยแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศมีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค เช่น ๙ จังหวัดภาคเหนือ มีแหล่งกำเนิดจากการเผาในที่โล่ง (การเผาวัสดุการเกษตร การเกิดไฟป่า การเผาขยะกิ่งไม้ ใบไม้) และหมอกควันข้ามแดน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีแหล่งกำเนิดจากการจราจร โรงงานอุตสาหกรรม การเผาในที่โล่ง ตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี มีแหล่งกำเนิดจากถนนและการจราจร อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ และปูนขาวโรงโม่บดหรือย่อยหิน การทำเหมืองแร่ ภาคใต้ มีแหล่งกำเนิดจากไฟในป่าพรุและหมอกควันข้ามแดน เป็นต้น ซึ่งกรมควบคุมมลพิษและกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ให้นิยาม มลพิษทางอากาศ (Air Pollution) ว่าหมายถึง ภาวะของอากาศที่มีสารเจือปนอยู่ในปริมาณที่มากพอ และเป็นระยะเวลาานพอที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ สัตว์ พืช และวัสดุต่าง ๆ สารดังกล่าวอาจเป็นธาตุหรือสารประกอบที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ หรืออาจอยู่ในรูปของก๊าซ หยตของเหลว หรืออนุภาคของแข็งก็ได้ สารมลพิษทางอากาศหลักที่สำคัญคือ ฝุ่นละออง (SPM) ตะกั่ว (Pb) ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ (CO) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x)

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า การแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยการบูรณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินการในแต่ละพื้นที่ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า” และเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่อง และยั่งยืนตามที่รัฐบาลมุ่งหวัง จึงเห็นสมควรกำหนดให้ การแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า เป็นประเด็นสำคัญในการตรวจราชการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ของผู้ตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๒ การประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ วรรคสี่ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร จเรตำรวจ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวง ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบกรอบการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) จำนวน ๔ เรื่อง โดยการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าเป็นหนึ่งในประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลดังกล่าว

๑.๓ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๗๘/๒๕๖๓ เรื่อง การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงหรือผู้ตรวจราชการกรมที่ได้รับมอบหมาย ตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) : การแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๑)

๒. สารสำคัญการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงได้เน้นการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศที่มีปัญหาความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ มุ่งเน้นลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างขีดความสามารถของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการจัดการมลพิษทางอากาศ ด้วยการปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของประเทศตามมาตรฐานสากล บังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อม ด้านอากาศ กับทุกภาคส่วนอย่างเคร่งครัด พัฒนามาตรฐานและระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ พร้อมทั้งขจัดมลพิษและแก้ไขพื้นที่ปนเปื้อนผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอากาศ อันเกิดจากโครงการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ

๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๒.๒.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติในการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย และของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิตและบริโภค สร้างเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือเมืองสีเขียว เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน การสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหามลพิษด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างจิตสำนึกความตระหนัก และปรับปรุงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนและชุมชนเพื่อสร้างพลังร่วม

๒.๒.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ด้วยการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง กำหนดมาตรการการลดปริมาณการใช้ยานพาหนะส่วนบุคคลในเขตเมือง และการพัฒนาด้านพลังงาน ด้วยการพัฒนามาตรการสนับสนุนด้านการเงินและสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของภาคอุตสาหกรรม ภาคขนส่ง ภาคธุรกิจ และภาคครัวเรือน อาทิมาตรการ/โครงการเพื่อส่งเสริมการประหยัดพลังงาน การบังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานอาคาร (Building Energy Code : BEC)

๒.๒.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเมือง ด้วยการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง เพื่อบรรเทาปัญหาจราจรและให้ประชาชนเข้าถึงบริการระบบขนส่งสาธารณะซึ่งมีต้นทุนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๔ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้กำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขมลพิษทางอากาศ ในแผนพัฒนาภาคของ ๓ ภาค ประกอบด้วย

(๑) แผนพัฒนาภาคเหนือ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควัน อย่างยั่งยืน โดยแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและจังหวัดตาก โดยส่งเสริม การปรับเปลี่ยนการทำเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่การปลูกพืชในระบบวนเกษตร สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและระบบจัดการพื้นที่เกษตรที่เหมาะสม การส่งเสริมให้น้ำเสียอุตสาหกรรมทางเกษตรไปใช้ประโยชน์ เพื่อลดการเผาวัสดุทางการเกษตร และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควัน

(๒) แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะ น้ำเสีย น้ำท่วม และมลพิษทางอากาศ ในเขตพื้นที่ที่มีปัญหาความรุนแรงและความเสียหายเป็นมูลค่าสูง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

(๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออก ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยดำเนินการตามมาตรการจัดการมลพิษทางอากาศ ได้แก่ สารอินทรีย์ระเหยง่าย และฝุ่นละอองขนาดเล็กในจังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา โดยกำหนดมาตรการควบคุม และมาตรการจูงใจในการป้องกัน และควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศในเขตชุมชน และเขตอุตสาหกรรมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อให้ชุมชน และอุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเกื้อกูลกันและสันติสุข

๒.๓ นโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบายหลักด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ข้อย่อย ๑๐.๕ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยการมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาในที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโรงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๒.๔ สำนักงบประมาณได้อนุมัติงบประมาณให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ประกอบด้วย

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
<u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u>	
๑. โครงการส่งเสริมการถกกลับและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (กรมพัฒนาที่ดิน)	๓๔.๗๐๐๐
๒. โครงการส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร (กรมส่งเสริมการเกษตร)	๑๑.๘๑๘๐
<u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>	
๑. โครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน (สำนักงานปลัดกระทรวงฯ)	๘.๕๐๐๐
๒. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง (กรมควบคุมมลพิษ)	๒๐.๙๙๒๐
๓. โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ (กรมควบคุมมลพิษ)	๑.๒๒๖๘
๔. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันการเผาในที่โล่ง ไฟป่า และลดหมอกควัน (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)	๑๐.๖๕๗๘
๕. โครงการเสริมสร้างความตระหนักรู้และเสริมศักยภาพด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)	๕.๙๓๖๐
๖. โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้โดยสร้างแรงจูงใจ และกระบวนการมีส่วนร่วม ระยะที่ ๒ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)	๑๖.๕๕๖๙
๗. โครงการส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจก (องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน))	๒๘.๙๓๗๕

๒.๕ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนดังกล่าว เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยกำหนดเป็น ๔ นโยบายหลัก และมี ๑๒ นโยบายย่อย ซึ่งนโยบายที่ ๒ สร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (นโยบายที่ ๒.๑ สร้างระบบเศรษฐกิจที่เกื้อกูลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม) คำนึงถึงการจัดการระบบเศรษฐกิจและสังคมในการผลิตและบริโภคตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยให้นำวัสดุมาหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำของเสียกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปลดมลพิษและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด รวมทั้งใช้ประโยชน์จากวัฏจักรของธรรมชาติที่สามารถบำบัดและปรับสมดุลได้ด้วยตนเอง โดยการจัดการคุณภาพอากาศเป็นหนึ่งในประเด็นหลักที่สะท้อนถึงผลลัพธ์ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย ๓ แนวทาง ได้แก่ (๑) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคุณภาพอากาศ โดยพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ และมาตรฐานการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ตามหลักการขีดความสามารถของพื้นที่ในการรองรับมลพิษ (Assimilative Capacity) (๒) ลดปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม และภาคคมนาคมขนส่ง และ (๓) สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือระหว่างประเทศด้านมลพิษข้ามแดน

๒.๖ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบให้การแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ และกำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกลไกหลัก ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติดังกล่าวให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๒)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง” เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในภาพรวมของประเทศ และในพื้นที่วิกฤต โดยการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันในทุกภาคส่วน และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนในช่วงสถานการณ์วิกฤตปัญหาฝุ่นละออง ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ แผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพื่อควบคุมมลพิษในช่วงวิกฤตในระยะเร่งด่วนเพื่อควบคุมพื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละออง โดยใช้กลไกการจัดการแบบเบ็ดเสร็จ (Single command) ซึ่งมีกลไกการสั่งการตามปริมาณฝุ่นละออง ดังนี้

- ระดับที่ ๑ $PM_{2.5}$ ไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัม (มคก.)/ลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) หน่วยงานดำเนินการกิจตามสภาวะปกติ
- ระดับที่ ๒ $PM_{2.5}$ ระหว่าง ๕๑ - ๗๕ มคก./ลบ.ม. หน่วยงานดำเนินการให้เข้มงวดขึ้น
- ระดับที่ ๓ $PM_{2.5}$ ระหว่าง ๗๖ - ๑๐๐ มคก./ลบ.ม. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ โดยใช้อำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องควบคุมพื้นที่ ควบคุมแหล่งกำเนิดและกิจกรรมที่ทำให้เกิดมลพิษ
- ระดับที่ ๔ $PM_{2.5}$ มากกว่า ๑๐๐ มคก./ลบ.ม. เสนอให้จัดการประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอมาตรการต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์ฝุ่นละออง PM2.5
ตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ปี ๒๕๖๒

“ลดแหล่งกำเนิด - หยุดยั้งปัญหา - ควบคุมพื้นที่”

ระดับที่ ๑ “ลดแหล่งกำเนิด” ไม่เกิน ๕๐ มคก./ลบ.ม.	ระดับที่ ๒ “หยุดยั้งปัญหา” ระหว่าง ๕๑ - ๗๕ มคก./ลบ.ม.	ระดับที่ ๓ “ควบคุมพื้นที่” ระหว่าง ๗๖ - ๑๐๐ มคก./ลบ.ม.
<p>๑) ศูนย์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.) แจ้งเตือนสถานการณ์ผ่านสื่อสาธารณะในทุกช่องทาง สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง</p> <p>๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมาตรการควบคุมฝุ่นละอองตามภารกิจปกติ</p> <p>๓) โรงเรียนเฝ้าระวังสุขภาพของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากมีผลกระทบควรให้งดกิจกรรมกลางแจ้ง หรือพิจารณาให้หยุดเรียน</p> <p>๔) โรงเรียนเตรียมความพร้อม โดยจัดให้ห้องเรียนเป็นสถานที่ปลอดฝุ่น</p> <p>๕) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนใช้น้ำมันที่มีกำมะถันต่ำ และดูแลเครื่องยนต์ให้ปล่อยมลพิษน้อยที่สุด</p> <p>๖) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนงดใช้รถควันดำ ลดการใช้น้ำมันรถส่วนตัวเปลี่ยนมาใช้ระบบขนส่งสาธารณะ หรือจักรยาน</p> <p>๗) เตรียมความพร้อม และประชาสัมพันธ์มาตรการทำงานที่บ้าน (Work From Home) ของหน่วยงานรัฐ และรัฐวิสาหกิจ</p> <p>๘) อำนวยความสะดวกในการจราจร เพื่อลดรถติดบริเวณที่การจราจรหนาแน่น</p> <p>๙) โครงการ Carpool ทางเดียวกันไปด้วยกัน</p> <p>๑๐) บริหารจัดการเชื้อเพลิงในป่า โดยการเก็บขน (ชิงเก็บ)</p> <p>๑๑) เผยแพร่หลักเกณฑ์การปฏิบัติที่ดี เพื่อลดการระบายฝุ่นละอองจากอุตสาหกรรม และควบคุมกำกับดูแลให้โรงงานอุตสาหกรรมระบายนพิษตามเกณฑ์ที่กำหนด</p>	<p>๑) ศูนย์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.) แจ้งเตือนสถานการณ์ผ่านสื่อสาธารณะในทุกช่องทาง ทุกวัน</p> <p>๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยกระดับการดำเนินการมาตรการตามภารกิจให้เข้มข้นขึ้น</p> <p>๓) โรงเรียนเฝ้าระวังและดูแลสุขภาพของนักเรียนเด็กเล็กและนักเรียนที่มีโรคประจำตัวอย่างใกล้ชิด</p> <p>๔) โรงเรียนพิจารณายกเลิกหรือลดระยะเวลาการทำกิจกรรมนอกอาคาร</p> <p>๕) ห้ามการติดเครื่องยนต์ขณะจอดรอ ในบริเวณที่จอดรถ</p> <p>๖) ห้ามจอดรถริมถนนสายหลักทุกสายอย่างเด็ดขาด</p> <p>๗) งดการใช้งานรถยนต์ดีเซลของหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ</p> <p>๘) เพิ่มจุดตรวจจับควันดำ และใช้บทลงโทษสูงสุด และออกคำสั่งห้ามใช้กับรถที่มีค่าควันดำเกินมาตรฐาน</p> <p>๙) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว โดยเฉพาะรถควันดำให้เข้ารับการบำรุงรักษารถงดการเผาในที่โล่ง</p> <p>๑๐) ผู้ว่าราชการจังหวัดบัญชาการเหตุการณ์ตามกลไก พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ สั่งการควบคุมแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองทุกแหล่ง</p> <p>๑๑) ระดมจิตอาสาและเครือข่ายอาสาสมัคร เพื่อเฝ้าระวัง และดับไฟป่า</p> <p>๑๒) เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อกำกับดูแลอย่างเข้มงวด</p> <p>๑๓) ขอความร่วมมือโรงงานอุตสาหกรรมให้เพิ่มระบบการควบคุมฝุ่นละอองและเปลี่ยนใช้เชื้อเพลิงสะอาด</p>	<p>๑) สำนักนายกรัฐมนตรีออกแถลงการณ์ PM2.5 เร่งด่วน</p> <p>๒) ศูนย์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.) เร่งรัด และติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) สั่งการให้โรงเรียนปิดการเรียนการสอน หรือยกเลิกกิจกรรมการเรียนการสอนภายนอกอาคาร</p> <p>๔) พิจารณายกเลิกกิจกรรมสาธารณะที่เป็นกิจกรรมกลางแจ้ง</p> <p>๕) ใช้มาตรการทำงานที่บ้าน (Work From Home) ของหน่วยงานรัฐ และรัฐวิสาหกิจ</p> <p>๖) มาตรการยกเว้น และลดค่าบริการขนส่งสาธารณะ</p> <p>๗) กำหนดเขตมลพิษ (Low Emission Zone) บนถนนเส้นที่ก่อมลพิษสูง</p> <p>๘) เพิ่มจุดตรวจจับควันดำ และใช้บทลงโทษสูงสุด และออกคำสั่งห้ามใช้กับรถที่มีค่าควันดำเกินมาตรฐาน</p> <p>๙) ผู้ว่าราชการจังหวัด ออกประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญเพื่อแจ้งการเผา และควบคุมแหล่งกำเนิดทุกชนิดอย่างเร่งด่วน</p> <p>๑๐) กรณีไฟฟ้า จังหวัดขอรับการสนับสนุนกำลังพล อุปกรณ์ เครื่องมือ อากาศยาน ฯลฯ เพื่อควบคุมสถานการณ์อย่างเร่งด่วน</p> <p>๑๑) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนให้ความร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการของรัฐ</p> <p>๑๒) ขอความร่วมมือผู้ประกอบการเปลี่ยนใช้เชื้อเพลิงที่สะอาดลดกำลังการผลิต หรือปรับเปลี่ยนวันหยุดการประกอบการ</p>

ระดับที่ ๑ “ลดแหล่งกำเนิด” ไม่เกิน ๕๐ มคก./ลบ.ม.	ระดับที่ ๒ “หยุดยั้งปัญหา” ระหว่าง ๕๑ - ๗๕ มคก./ลบ.ม.	ระดับที่ ๓ “ควบคุมพื้นที่” ระหว่าง ๗๖ - ๑๐๐ มคก./ลบ.ม.
<p>๑๒) กำหนดให้ผู้รับจ้างปฏิบัติตามมาตรฐานการลดฝุ่นละอองจากการก่อสร้างตาม EIA อย่างเคร่งครัด</p> <p>๑๓) วางแผนโครงการก่อสร้างและบำรุงทางให้อยู่นอกช่วงเดือนวิกฤตสถานการณ์ฝุ่นละออง</p> <p>๑๔) ตรวจสอบกิจกรรมการเผาขยะชุมชน และเตรียมความพร้อมในการหาพื้นที่และเครื่องมือเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการขยะชุมชนอย่างถูกต้อง</p> <p>๑๕) ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการจัดบ้านสะอาด และจัดสภาพแวดล้อมในบ้านเรือนเพื่อลดฝุ่นละออง</p> <p>๑๖) เตรียมความพร้อมของระบบบริการสาธารณสุข (บุคลากร/เวชภัณฑ์)</p> <p>๑๗) ส่งเสริมให้สถานพัฒนาเด็กเล็ก สถานที่อยู่ดูแลผู้สูงอายุ และให้คำแนะนำแก่ประชาชนจัดห้องปลอดฝุ่นในบ้าน</p>	<p>๑๔) บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับผู้ที่กระทำการใด ๆ ที่ทำให้ฝุ่นฟุ้งกระจายในสถานที่ก่อสร้าง และการวางอุปกรณ์การก่อสร้างกีดขวางพื้นที่จราจร</p> <p>๑๕) เตรียมความพร้อมของระบบรักษาและระบบส่งต่อในสถานบริการสาธารณสุข</p> <p>๑๖) กรณีที่พบการเจ็บป่วยเพิ่มขึ้นอย่างผิดปกติในพื้นที่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เป็นทีมสอบสวนโรคลงพื้นที่ สอบสวน ติดตามสถานการณ์</p> <p>๑๗) จัดเตรียมห้องปลอดฝุ่นในสถานบริการสาธารณสุข</p> <p>๑๘) เร่งแจกจ่ายหน้ากากอนามัย โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงให้ครอบคลุม</p>	<p>๑๓) ขอความร่วมมือหยุดกิจกรรมการก่อสร้างที่ก่อฝุ่นละออง และเร่งคืนพื้นที่ก่อสร้างในระหว่างช่วงพักการทำงาน</p> <p>๑๔) เปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข (Public Health Emergency Operations Center : PHEOC)</p>
		<p>มากกว่า ๑๐๐ มคก./ลบ.ม. และมีแนวโน้มสูงติดต่อกันหลายวัน</p> <p>ให้มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นกรณีเร่งด่วนพิเศษ เพื่อพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองเป็นการเฉพาะกิจ และนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อสั่งการหน่วยงานต่อไป</p>

มาตรการที่ ๒ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) โดยมีแนวทางการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

แนวทาง การดำเนินงาน	ระยะสั้น ๖๒ - ๖๔	ระยะยาว ๖๕ - ๖๗
ยานพาหนะ	<ul style="list-style-type: none"> บังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ Euro5 ภายในปี ๒๕๖๔ พัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ ปรับลดอายุรถที่จะเข้ารับการตรวจสภาพรถประจำปี พัฒนาระบบการตรวจสภาพรถยนต์และพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจสภาพ ใช้มาตรการจูงใจ/ส่งเสริมการผลิตและใช้รถยนต์ไฟฟ้า เพิ่มทางเลือกในการเดินทางสัญจรให้ประชาชนที่สะดวกและปลอดภัย เช่น ทางจักรยาน ทางเดินเท้าที่สะดวกและปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> บังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ Euro6 ภายในปี ๒๕๖๕ บังคับใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีกำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm ตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๖๗ พัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ ใช้มาตรการจูงใจ/ส่งเสริมการผลิตและใช้รถยนต์ไฟฟ้า เปลี่ยนรถโดยสารประจำทางของ ขสมก. ทั้งหมด ให้เป็นรถโดยสารไฟฟ้า/NGV/ไฮบริด ปรับปรุง/แก้ไขการเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถใช้งาน

แนวทาง การดำเนินงาน	ระยะสั้น ๖๒ - ๖๔	ระยะยาว ๖๕ - ๖๗
การเผาในที่โล่ง/ ภาคการเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> • ให้มีการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพทดแทนการเผา • ส่งเสริมให้เปลี่ยนการปลูกพืชหรือไม้ยืนต้นทดแทนพืชเชิงเดี่ยว/พืชที่มีการเผา • ห้ามไม่ให้มีการเผาในที่โล่งและเผาขยะโดยเด็ดขาด และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนในพื้นที่ที่มีการเผา • เพิ่มประสิทธิภาพของท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อไม่ให้กำจัดโดยการเผา • ป้องกันไฟป่าและจัดการไฟป่าอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้มาตรการทางสังคมกับผู้ลักลอบเผาป่า 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ให้มีอ้อยไฟไหม้ ๑๐๐% ภายในปี ๒๕๖๕
การก่อสร้าง และผังเมือง	<ul style="list-style-type: none"> • ควบคุมฝุ่นจากการก่อสร้าง/บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด • เพิ่มพื้นที่สีเขียว/ส่งเสริม CSR • ผลักดันการก่อสร้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 	
อุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> • กำหนดมาตรฐานอากาศเสียในรูป Loading ตามศักยภาพการรองรับมลพิษของพื้นที่ ให้มีการติดตั้งระบบ CEMs โรงงานจำพวก ๓ 	<ul style="list-style-type: none"> • ปรับปรุงมาตรฐานอากาศเสียให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล • เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียนและพลังงานทางเลือก
ภาคครัวเรือน	<ul style="list-style-type: none"> • ใช้พลังงานสะอาดในครัวเรือน • พัฒนา/ส่งเสริมการใช้เตาไร้ควัน/ถ่านปลอดมลพิษ 	

มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ เป็นการพัฒนาระบบ เครื่องมือ กลไกการบริหารจัดการ การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ โดยมีแนวทางการดำเนินงานทั้งระยะสั้น และระยะยาว

แนวทาง การดำเนินงาน	ระยะสั้น ๖๒ - ๖๔	ระยะยาว ๖๕ - ๖๗
พัฒนา เครือข่ายการ ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> • จัดทำคู่มือตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ • เพิ่มประสิทธิภาพ/เทคโนโลยีการตรวจวัด (Light Scattering) • ขยายเครือข่าย/พื้นที่การติดตามตรวจสอบในพื้นที่เสี่ยงและให้ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบในพื้นที่ตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> • ขยายเครือข่าย/พื้นที่การติดตามตรวจสอบครอบคลุม ๗๗ จังหวัด และให้ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบในพื้นที่ตนเอง
ทบทวน/ ปรับปรุง กฎหมาย/ มาตรฐาน/ แนวทางปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> • ปรับค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ยรายปี ตาม WHO IT-3 • ปรับปรุง พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม/ศึกษาความเหมาะสมเรื่องกฎหมายอากาศสะอาด 	<ul style="list-style-type: none"> • พิจารณาปรับค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง WHO IT-3
ส่งเสริม การวิจัย/พัฒนา องค์ความรู้ ประชาสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> • ทดสอบความเป็นไปได้ในการติดตั้งอุปกรณ์กรองฝุ่น (DPF) ในรถใช้งาน • เผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> • เผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้
การแก้ไข ปัญหามลพิษ ข้ามแดน	<ul style="list-style-type: none"> • การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนภายใต้ ASEAN Haze Free Roadmap 	<ul style="list-style-type: none"> • การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนภายใต้ ASEAN Haze Agreement

แนวทาง การดำเนินงาน	ระยะสั้น ๖๒ - ๖๔	ระยะยาว ๖๕ - ๖๗
จัดทำบัญชีการ ระบายนพิษ ทางอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำบัญชีการระบายนพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดพื้นที่วิกฤตเป็นระยะ	
พัฒนาระบบ ฐานข้อมูล/ ระบบ คาดการณ์	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังสุขภาพที่เป็นหนึ่งเดียว พัฒนาระบบคาดการณ์สถานการณ์มลพิษทางอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังสุขภาพที่เป็นหนึ่งเดียว

กลไกและแนวทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง

๑. กลไกการขับเคลื่อนมาตรการที่ ๑

ใช้กลไกของระบบศูนย์สั่งการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) ภายใต้ พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ ในการเข้าควบคุมสถานการณ์ อำนวยความสะดวก ประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงาน ส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

๒. กลไกการขับเคลื่อนมาตรการที่ ๒

ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ตามกฎหมาย ออกกฎระเบียบ/แนวทาง/ข้อบังคับในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง

๓. กลไกการขับเคลื่อนมาตรการที่ ๓

ใช้กลไกคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกลไกหลักร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

๒.๗ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนเฉพาะกิจฯ ต่อไปตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ แผนเฉพาะกิจฯ จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง โดยเฉพาะในช่วงเกิดสถานการณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๗.๑ การสื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย โดย

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการสื่อสารการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ โดยมี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ทำหน้าที่รวบรวมและประสานข้อมูลจากส่วนราชการหน่วยงานอื่นของภาครัฐ เอกชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สื่อสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน

(๒) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์

(๓) ตั้งศูนย์ข้อมูลการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ War room ในช่วงเกิดสถานการณ์ เพื่อบูรณาการและสื่อสารข้อมูล

(๔) แต่งตั้งโฆษกเหตุการณ์ช่วงวิกฤตฝุ่นละออง

๒.๗.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละออง ภายใต้คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลและรับมือสถานการณ์

๒.๗.๓ การบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่า

(๑) การเก็บขนและใช้ประโยชน์เศษวัสดุในป่า (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๒) การบริหารจัดการเชื้อเพลิงใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ก่อนวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ หรือวันที่จังหวัดกำหนด

๒.๗.๔ สร้างเครือข่าย อาสาสมัคร และจิตอาสา เป็นกลไกหลักเข้าถึงพื้นที่ ทั้งสื่อสาร ติดตาม เฝ้าระวัง และดับไฟ

๒.๗.๕ เร่งขับเคลื่อนโครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่า ภายใต้ศูนย์อำนวยการจิตอาสาพระราชทาน โดยกำหนดเป้าหมาย ๑๒ จังหวัดภายในปี ๒๕๖๓ และครบ ๗๖ จังหวัด ภายในปี ๒๕๗๐ (๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน แพร่ พะเยา ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน ชัยภูมินครราชสีมา และนครศรีธรรมราช)

๒.๗.๖ เร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟป่าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๗.๗ การพยากรณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า ๓ วัน เพื่อแจ้งเตือนประชาชน โดยเริ่มใช้วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒.๗.๘ ประยุกต์ใช้ภาพถ่ายดาวเทียมในการรายงานปริมาณฝุ่นละอองเชิงพื้นที่ โดยเริ่มใช้วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๗.๙ พัฒนาระบบคาดการณ์ และระบบสนับสนุนการตัดสินใจ รวมถึงการพัฒนาและใช้งานแอปพลิเคชันบัญชาการการดับไฟป่า โดยเริ่มใช้วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๗.๑๐ บริหารจัดการเชื้อเพลิงโดยใช้แอปพลิเคชันลงทะเบียนจัดการเชื้อเพลิง

๒.๗.๑๑ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าไม้ และลดการเผาป่าผ่านการจัดที่ดินทำกิน

๒.๗.๑๒ เจริญสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งระดับอาเซียน ระดับทวิภาคี และระดับพื้นที่ชายแดน

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๓)

๒.๘ ข้อสั่งการรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เพื่อรับมือ PM_{2.5} เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยสืบเนื่องจากสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งมีปัจจัยหนึ่งมาจากสภาพอากาศที่ทำให้เกิดการสะสมของฝุ่น PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐานหลายสถานีต่อเนื่องในระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้สั่งการให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งประสานกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร เพื่อแก้ปัญหาและบรรเทาผลกระทบ โดยได้มีการกำหนดขอบเขตการยกระดับการปฏิบัติให้เข้มข้นมากยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสานการทำงานภาพรวมกับ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข และกรุงเทพมหานคร ร่วมดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด อย่างต่อเนื่อง และจริงจัง และกวดขันบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) ขอความร่วมมือกับภาคเอกชน และภาคประชาชน ร่วมกันป้องกัน แก้ปัญหาและลดการก่อปัญหาหมอกควันที่ต้นเหตุ

(๓) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือน รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้ของประชาชน มีส่วนร่วมกันแก้ปัญหา และดูแลป้องกันตนเอง จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

(๔) ให้กระทรวงมหาดไทยระดับท้องถิ่น นำข้อมูลแผนที่จุดความร้อน และลงพื้นที่ตรวจสอบ กวดขันบังคับใช้กฎหมายกับการเผาในที่โล่ง และประสานกระทรวงอุตสาหกรรม ตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรม และขอความร่วมมือลดกำลังผลิตในภาวะดังกล่าว

(๕) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสานกับกระทรวงคมนาคม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาจราจร และเพิ่มจุดตรวจสกัดควันดำ ร่วมกับมาตรการส่งเสริมให้ประชาชนใช้การขนส่งสาธารณะ

(๖) ให้กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล พิจารณาออกมาตรการควบคุมเฉพาะหน้า และขอความร่วมมือประชาชน ร่วมกันลดต้นเหตุของการก่อปัญหาในภาพรวม เช่น ควบคุมเวลากิจกรรมการก่อสร้าง การลดใช้ยานพาหนะในพื้นที่เขตเมือง โดยเฉพาะเครื่องยนต์ดีเซล

(๗) ให้กระทรวงสาธารณสุข ร่วมดูแลสุขภาพประชาชนในภาพรวม โดยเฉพาะเด็ก คนชรา และผู้ป่วย

๒.๙ คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖ ได้เห็นชอบ (ร่าง) มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ๙ จังหวัด ปี ๒๕๕๖ ซึ่งได้นำหลักการ 2P2R (การป้องกัน (Prevention) การเตรียมพร้อม (Preparation) การรับมือ (Response) และการฟื้นฟู (Recovery)) และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น บูรณาการการดำเนินการตาม (ร่าง) มาตรการฯ ให้เป็นเอกภาพ โดยให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย และให้มีกลไกการกำกับติดตามการดำเนินงานในลักษณะ Single command รวมทั้งให้ใช้การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (Area-Approach) เป็นหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้มีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยขับเคลื่อนภารกิจภายใต้แผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการสาธารณภัยให้ครอบคลุมทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย การดำเนินงานในการส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยแบ่งตามวัฏจักรของการบริหารจัดการภัยพิบัติตามหลัก 2P2R ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัยระดับสากลที่มุ่งเน้นการป้องกันภัยเชิงรุกและจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

(๑) การป้องกัน P1: Prevention เน้นในการสร้างองค์ความรู้ การปลูกจิตสำนึก และกระบวนการฝึกอบรม การศึกษาข้อกฎหมาย การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การวางแผนป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติพร้อมจัดทำแผนแม่บท แผนปฏิบัติการและแผนเผชิญเหตุเฉพาะพื้นที่ครอบคลุมทุกประเภทภัย สำหรับเป็นกรอบหรือแนวทางการปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนการพัฒนาคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสั่งการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ

(๒) การเตรียมความพร้อม P2: Preparedness ได้มุ่งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายให้มีความพร้อมในการรับมือและจัดการภัยพิบัติเชิงรุก โดยเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยตามแนวทางจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน เพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการภัยพิบัติได้ในเบื้องต้น พร้อมส่งเสริมการสร้าง เครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับพื้นที่โดยพัฒนาผู้มีจิตอาสาเป็นกำลังสำคัญของภาครัฐ รวมถึงการดำเนินการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุในทุกระดับ ทั้งด้านการสั่งการและปฏิบัติการ เพื่อให้ทุกหน่วยงานได้ซักซ้อม ขั้นตอนการตอบโต้สถานการณ์ภัยและประชาชนเรียนรู้วิธีปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติระหว่างประเทศ

(ค) **การรับมือ R1: Response** เป็นการดำเนินการเพื่อรับมือภัยพิบัติหรือสถานการณ์วิกฤติในระดับต่าง ๆ โดยนำระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS) ภายใต้รูปแบบ Single Command มาใช้ในการสั่งการ และเชื่อมโยงแก้ไขปัญหาภัยพิบัติส่งผลให้การตอบโต้เหตุฉุกเฉินและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

(ค) **การฟื้นฟู R2: Recovery** เป็นการดำเนินการเพื่อจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค อำนวยความสะดวกด้านสิ่งสาธารณูปโภค บริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ฟื้นฟูสิ่งสาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน

๒.๑๐ **การเตรียมการป้องกันไฟป่าและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})** เพื่อให้การเตรียมการป้องกันไฟป่าและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (บกปภ.ช.) โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นหลัก ในการอำนาจการ สั่งการ ควบคุมและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ร่วมกับกฎหมาย และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทบทวน และจัดทำแผนเผชิญเหตุสำหรับใช้แก้ปัญหาในพื้นที่รับผิดชอบ โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำรายละเอียดการแบ่งพื้นที่ การกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนถึงระดับอำเภอ และตำบล ตลอดจนการจัดชุดปฏิบัติการที่สามารถเข้าไปยังจุดที่ก่อให้เกิดการเผา หรือการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ได้อย่างครอบคลุมในทุกพื้นที่

(๓) จัดตั้งคณะทำงานติดตามสถานการณ์ภายใต้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด โดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานด้านการเกษตร หน่วยงานด้านคมนาคม หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยทหาร ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์การเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ภาพถ่ายดาวเทียม การใช้ระบบ Application ต่าง ๆ ที่ได้รับการพัฒนา เป็นต้น ในการเสริมประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบข้อมูลคุณภาพอากาศ ตลอดจนการบัญชาการดับไฟป่า เพื่อสนับสนุนระบบบัญชาการเหตุการณ์ ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลให้ผู้อำนาจการในแต่ละระดับในการอำนาจการ สั่งการ และแจ้งเตือนประชาชน

(๔) เน้นย้ำการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) โดยบูรณาการหน่วยงานรับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ดังนี้

(๔.๑) การควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ โดยเพิ่มความเข้มงวดกับการตรวจสอบสภาพรถยนต์ กวดขันตรวจจับรถยนต์ที่ปล่อยควันดำ และการแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดในพื้นที่ชุมชน/เขตเมือง รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว โดยใช้แนวทาง “ทางเดียวกันไปด้วยกัน” (Car Pool) หรือการใช้รถจักรยาน ฯลฯ

(๔.๒) การควบคุมและลดมลพิษจากการก่อสร้าง โดยเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ที่ทำให้การกวาด หิน ดิน เลน ทราย หรือวัสดุก่อสร้างตกหล่น รั่วไหล ปลิว ฟุ้งกระจายลงบนถนน รวมถึงรณรงค์และสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) เพื่อส่งเสริมการก่อสร้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔.๓) การควบคุมและลดมลพิษจากอุตสาหกรรม โดยเพิ่มความเข้มงวดกับการระบายมลพิษทางอากาศของโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด รวมถึงรณรงค์และสร้างแรงจูงใจให้ภาคอุตสาหกรรม/ผู้ประกอบการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) เพื่อส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๔.๔) การควบคุมและลดมลพิษจากภาคครัวเรือน โดยการสร้างการรับรู้ และความตระหนักให้แก่ประชาชน อาทิ ส่งเสริมให้มีการตรวจสอบสภาพรถยนต์ส่วนบุคคลอย่างสม่ำเสมอ การใช้พลังงานสะอาดในครัวเรือน การใช้เตาหุงต้ม/เตาปิ้งย่าง/ถ่านปลอดมลพิษ ฯลฯ

(๔.๕) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยประสานอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เร่งสร้างความเข้มแข็ง และเสริมสร้างความรู้ให้ผู้นำชุมชน จัดอาสา อาสาสมัคร และประชาชน ในการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งขยายเครือข่าย เพื่อแจ้งเตือน และสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนทราบถึงสถานการณ์ที่ถูกต้อง

(๕) ในส่วนของพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ตลอดจนพื้นที่จังหวัดในภาคอื่น ๆ ที่มีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ให้ถือปฏิบัติตามมาตรการ “๔ พื้นที่ ๕ มาตรการบริหารจัดการ” ดังนี้

(๕.๑) มาตรการเชิงพื้นที่ ให้แบ่งพื้นที่เป็น ๔ พื้นที่ ได้แก่

(๕.๑.๑) พื้นที่ป่าสงวน/อนุรักษ์ ให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เป็นหน่วยรับผิดชอบในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการควบคุมไฟป่า โดยจัดทำแนวป้องกันไฟ การจัดทำลาดตระเวนให้สนธิกำลังเจ้าหน้าที่จากทุกหน่วยงาน และอาสาสมัครภาคประชาชน การบังคับใช้กฎหมาย การปิดป่าในช่วงประกาศห้ามเผา การทำป่าเปียก/ป่าชื้น การเสริมสร้างทีมดับไฟป่า และการส่งเสริมอาชีพ/รายได้ ตลอดจนให้ผู้นำท้องที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน สร้างกฎกติกาการห้ามเผาป่าในหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดทำบัญชีผู้มีพฤติกรรมการเข้าป่าเพื่อหาของป่า และล่าสัตว์

(๕.๑.๒) พื้นที่เกษตรกรรม ให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่เป็นหน่วยรับผิดชอบในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร การจัดการระเบียบการบริหารเชื้อเพลิง การรณรงค์ให้มีการใช้สารย่อยสลายหรือไกลบตอซังข้าว/ข้าวโพด/ซากวัชพืช การส่งเสริมการปลูกพืชเชิงเดี่ยว และการแปรรูปวัสดุเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การทำสารชีวมวล การทำปุ๋ยหมัก การทำอาหารสัตว์ เป็นต้น ตลอดจนให้ผู้นำท้องที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน จัดอาสาสมัครเฝ้าระวังไม่ให้เกษตรกรลักลอบเผา

(๕.๑.๓) พื้นที่ชุมชน/เมือง ให้จังหวัด อำเภอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดกติการ่วมกันของชุมชน โดยใช้กลไกประชารัฐในการเฝ้าระวังป้องกันการเผาในพื้นที่ชุมชน/เมือง การพอกอากาศ/การสร้างเมืองต้นไม้ การกำหนดพื้นที่ปลอดมลพิษ (Safety Zone) และให้จัดชุดปฏิบัติการประจำตำบล/หมู่บ้าน เข้าร่วมประชุมชี้แจงกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ทราบมาตรการและแนวทางของภาครัฐ

(๕.๑.๔) พื้นที่ริมทาง ให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงคมนาคมในพื้นที่เป็นหน่วยรับผิดชอบในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการจัดกำลังอาสาสมัครภาคประชาชน ทำการลาดตระเวนเฝ้าระวัง และกำจัดเศษวัสดุ ขยะ ใบไม้แห้งที่เป็นเชื้อเพลิงในพื้นที่ริมทาง เพื่อไม่ให้มีเชื้อไฟ และใช้เป็นแนวกันไฟ

(๕.๒) มาตรการบริหารจัดการ ๕ มาตรการ ได้แก่

(๕.๒.๑) ระบบบัญชาการเหตุการณ์ ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด และอำเภอ เป็นองค์กรหลักในการอำนวยความสะดวก สั่งการ ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อให้การควบคุมแก้ไขปัญหาเป็นเอกภาพ

(๕.๒.๒) สร้างความตระหนัก ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้กับประชาชนทราบถึงมาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน อาทิ การห้ามการเผาป่าหรือเศษวัสดุการเกษตร และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในพื้นที่ เช่น การจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ การจัดชุดปฏิบัติการประจำหมู่บ้าน เพื่อปลูกฝังสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน นักเรียนและเยาวชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่า เป็นต้น

(๕.๒.๓) ลดปริมาณเชื้อเพลิง ให้จัดทำแนวกันไฟ การควบคุมการเผา ส่งเสริมการใช้สารหมักชีวภาพย่อยสลายตอซัง และการนำเศษวัสดุทางการเกษตรมาทำอาหารสัตว์ ตลอดจนกำชับกำนันผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน สอดส่อง ตักเตือน ห้ามปราม ผู้ที่จุดไฟเผาเศษวัสดุทางการเกษตร โดยเฉพาะตามเขตรอยต่อระหว่างชุมชนกับเขตป่าไม้

(๕.๒.๔) การบังคับใช้กฎหมาย ให้จังหวัดกำชับเจ้าพนักงานตามกฎหมาย บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยทำการจับกุมผู้กระทำความผิดที่ลักลอบเผาในพื้นที่ป่า พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชน/เมือง และพื้นที่ริมทาง

(๕.๒.๕) ทีมพระราชรัฐ ให้บูรณาการทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐราชการ หน่วยทหาร ภาคประชาชน ภาคเอกชน อาสาสมัคร มูลนิธิ ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุน และกำหนดแนวทางมาตรการการป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน เช่น การกำหนดกติกาห้ามเผาของหมู่บ้าน การจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการป้องกันแก้ไขปัญหา เป็นต้น

(๖) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจถึงสถานการณ์ ข้อมูลด้านสุขภาพ แนวทางปฏิบัติในการดูแลสุขภาพของประชาชนของกระทรวงสาธารณสุข มาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ และข้อกฎหมายให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ในการดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองของจังหวัด และหากสถานการณ์ฝุ่นละอองอยู่ในภาวะที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน ให้บูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็ว อาทิ กาแจกจ่ายหน้ากากอนามัย ฉีดพ่นละอองน้ำในพื้นที่ประสบปัญหาหมอกพิษอากาศ การกวาดล้างทำความสะอาดถนน เป็นต้น

๒.๑๑ ในคราวการประชุมเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล โดยมี นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีในการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เป็นการเร่งด่วน โดยได้มีมาตรการเร่งด่วนสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นหลัก ในการอำนวยความสะดวก สั่งการ ควบคุม และปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ร่วมกับกฎหมาย และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทบทวน และจัดทำแผนเผชิญเหตุสำหรับใช้แก้ปัญหาในพื้นที่รับผิดชอบเชิงรุกมากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำแผน รายละเอียดการแบ่งพื้นที่ การกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน

(๓) เน้นย้ำการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) โดยบูรณาการหน่วยงานรับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานตนเองอย่างเคร่งครัด ทั้งการควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ จากการก่อสร้าง จากภาคอุตสาหกรรม และจากภาคครัวเรือน เพื่อป้องกันการก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน

(๔) ให้ กรุงเทพมหานคร หน่วยทหาร ปก. จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมบูรณาการในการลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) จัดกิจกรรม Big Cleaning Day ในการฉีดล้างถนน ต้นไม้เป็นประจำทุกวัน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

(๕) ประสานงานขอความร่วมมือโครงการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ ระบบคมนาคม และ สิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้ระงับ หรือชะลอการก่อสร้างเป็นการชั่วคราวในห้วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ - มกราคม ๒๕๖๔

(๖) ให้จังหวัดเร่งทำความเข้าใจ และขอความร่วมมือเกษตรกรในการลดการเผาอ้อย ตอซังข้าว และวัสดุทางการเกษตรอื่น ๆ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการ อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ในการตรวจตรา ทำความเข้าใจกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการเผา

(๗) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเร่งสร้างความเข้มแข็ง และเสริมสร้างความรู้ ให้ผู้นำชุมชน ประชาชนจิตอาสา และอาสาสมัคร ในการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบ คุณภาพอากาศในพื้นที่รับผิดชอบ

(๘) ให้ทุกหน่วยงานประสานงานส่งข้อมูลด้านสถานการณ์ การปฏิบัติงาน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้กรมประชาสัมพันธ์ผลิตสื่อในการสร้างการรับรู้ให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจถึงสถานการณ์ ข้อมูลด้านสุขภาพ แนวทางปฏิบัติในการดูแลสุขภาพของประชาชน มาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ และข้อกฎหมาย ให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองของพื้นที่ รวมทั้งให้ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ หรือช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานด้วย

กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกรุงเทพมหานคร หน่วยทหาร และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดกิจกรรม Big Cleaning Day เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๒๒.๐๐ น. ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการที่กำหนดขึ้น โดยกำหนดให้สำนักงานเขตทั้ง ๕๐ เขต ดำเนินการพร้อมกัน และจุดพื้นที่จัดกิจกรรมหลัก จำนวน ๕ จุด ได้แก่ (๑) ลานอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เขตดินแดง (๒) ลานอนุสาวรีย์พระเจ้าตากสิน (วงเวียนใหญ่) เขตธนบุรี (๓) โรงเปียร์ฮอลล์แลนด์ เขตบางขุนเทียน (๔) ริมถนนเพชรเกษม เขตหนองแขม (๕) ถนนเลียบบคลองทวีวัฒนา บริเวณหน้าสนามหลวง ๒ เขตทวีวัฒนา

๒.๑๒ กระทรวงมหาดไทย ได้มีข้อสั่งการเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ให้ ๑๗ จังหวัด ในพื้นที่ภาคเหนือ ดำเนินการใช้ระบบบัญชาการดับไฟป่าผ่านทาง Line chatbot “FiremanTH” ให้ครอบคลุม ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ก่อนเข้าสู่ฤดูไฟป่าในต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามแนวทางของสำนักงานบริหารนโยบายของ นายกรัฐมนตรี (สบนร.) เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการบัญชาการดับไฟป่าของผู้บัญชาการเหตุการณ์ ทั้งในระดับจังหวัด และอำเภอ ตลอดจนช่วยเสริมประสิทธิภาพในการเผชิญเหตุของผู้ปฏิบัติงานดับไฟป่า ในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทาง ดังนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์ การลงทะเบียนระบบบัญชาการดับไฟป่าผ่านทาง Line chatbot “FiremanTH” ตลอดจนขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยทหาร หน่วยงานในสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ รวมถึงอาสาสมัคร ประชาชนจิตอาสาที่เป็นผู้ปฏิบัติงานจริง ในการลงทะเบียนเข้าระบบตามแนวทางการแบ่งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของจังหวัดเชียงใหม่ โดยขอให้จังหวัด รวบรวมข้อมูลผู้ลงทะเบียนให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓

(๒) เนื่องจากสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน มีห้วงเวลาการเกิดที่แตกต่างกัน ในแต่ละพื้นที่จึงให้จังหวัด/อำเภอ พิจารณาแนวทางการเข้าสู่ระบบฯ (Log in) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติ แสดงตน ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ในพื้นที่ อาทิ การกำหนดวงรอบการรายงานตัวผ่านระบบฯ การมอบหมาย เจ้าหน้าที่ติดตามการเกิดจุดความร้อน (Hotspot) ผ่านทาง Line chatbot “FiremanTH” เป็นต้น เพื่อให้เกิด เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่

(๓) เน้นย้ำการดำเนินการตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ โดยเมื่อเกิดสถานการณ์ ไฟป่า ในพื้นที่ให้นายอำเภอ ในฐานะผู้อำนวยการอำเภอ พิจารณาใช้ข้อมูลจากระบบดังกล่าวประกอบการ สั่งการให้หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ เพื่อให้สามารถเข้าดำเนินการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างทัน่วงที

ทั้งนี้จากการตรวจสอบ Application Line chatbot “FiremanTH” ดังกล่าว สรุปลำดับผู้ลงทะเบียนประจำวันที ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ น. รวมทั้งสิ้น ๑๑,๐๒๓ คน

๓. กรอบแนวทางการตรวจติดตาม

๓.๑ เป้าหมายหลักในการตรวจติดตาม

เพื่อติดตาม ช่วยเหลือ และเร่งรัดการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน

๓.๒ วัตถุประสงค์ในการตรวจติดตาม

๓.๒.๑ เพื่อรับทราบ และติดตามสภาพปัญหา ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศในพื้นที่ ซึ่งแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค และผลกระทบที่ประชาชนได้รับจาก ปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

๓.๒.๒ เพื่อติดตาม เร่งรัด และขับเคลื่อนการดำเนินงานของส่วนราชการในพื้นที่ และภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการปัญหาหมอกพิษทางอากาศ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือ ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกพิษ ทางอากาศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งในช่วงก่อนวิกฤต ช่วงระหว่างเกิดสถานการณ์วิกฤต และช่วงหลังวิกฤต โดย การบูรณาการการดำเนินการของหน่วยงานหลัก ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวง มหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม และ กระทรวงพลังงาน

๓.๒.๓ เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศในเชิงพื้นที่ พร้อมทั้งช่วยประสาน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถดำเนินการ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓.๒.๔ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายโดยผู้ตรวจราชการ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓.๓ จุดเน้นในการตรวจติดตาม

๓.๓.๑ การดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการต่าง ๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง” ของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มาตรการที่ ๑ มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ การบริหารจัดการ/ควบคุมมลพิษจาก แหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่ โดยการกำหนด แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤต สถานการณ์ รวมถึงการดำเนินงานในระยะ เร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ เพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงวิกฤตในพื้นที่ที่มี ปัญหาและพื้นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง ได้แก่	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรุงเทพมหานคร	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม

มาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ (จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และตาก) - พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล - พื้นที่ประสบปัญหาหมอกควันภาคใต้ (จังหวัดสงขลา ยะลา นราธิวาส) - พื้นที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอ เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี - พื้นที่จังหวัดอื่นที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง เช่น จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น 		<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
<p>มาตรการที่ ๒ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด)</p> <p>(๑) <u>ด้านคมนาคม</u> (ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรุงเทพมหานคร 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงวัฒนธรรม
<p>(๒) <u>ด้านการเผาในที่โล่ง</u> (ควบคุมและลดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กรุงเทพมหานคร 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข
<p>(๓) <u>ด้านการก่อสร้างและผังเมือง</u> (ควบคุมและลดมลพิษจากการก่อสร้างและผังเมือง)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
<p>(๔) <u>ด้านอุตสาหกรรม</u> (ควบคุมและลดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรุงเทพมหานคร 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กระทรวงวัฒนธรรม
<p>มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ</p>		
<p>(๑) พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 	
<p>(๒) ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย/มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย
<p>(๓) ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการติดตามตรวจสอบ การตรวจวิเคราะห์ และนวัตกรรมเพื่อลดมลพิษทางอากาศ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ด้านการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงสาธารณสุข 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
จัดการคุณภาพอากาศ รวมถึงเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้		- กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงศึกษาธิการ
(๔) การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย	- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงคมนาคม
(๕) จัดทำบัญชีการระบายมลพิษอากาศจากแหล่งกำเนิดเป็นระยะ ๆ	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย
(๖) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเฝ้าระวังที่เป็นหนึ่งเดียว	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข	- กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กระทรวงมหาดไทย
(๗) พัฒนาระบบคาดการณ์สถานการณ์ฝุ่นละออง	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๓.๓.๒ การดำเนินการแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ ภายใต้มาตรการ “๔ พื้นที่ ๕ มาตรการบริหารจัดการ” มาตรการตามหลักการบริหารจัดการสาธารณสุข (2P2R) หรือมาตรการอื่น ๆ ที่จังหวัดได้มีการดำเนินการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๔ ระยะเวลาในการตรวจติดตาม*

รอบที่ ๑ : ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔

รอบที่ ๒ : ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม – ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔

๓.๕ ประเด็นการตรวจติดตาม

รอบที่ ๑	รอบที่ ๒
<p>๑. สภาพปัญหา ปัจจัย/สาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศในพื้นที่ของจังหวัด และผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากปัญหาหมอกควันทางอากาศ</p> <p>๒. ผลการดำเนินงานของส่วนราชการ และการบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ ตามมาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง” มาตรการ “๔ พื้นที่ ๕ มาตรการบริหารจัดการ” มาตรการตามหลักการบริหารจัดการสาธารณสุข (2P2R) หรือมาตรการอื่น ๆ ที่จังหวัดได้มีการดำเนินการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔</p> <p>๓. ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด</p> <p>๔. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะในการตรวจติดตาม</p>	<p>๑. ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการที่ให้ไว้ในการตรวจราชการรอบที่ ๑</p> <p>๒. ความก้าวหน้าการดำเนินการของส่วนราชการและการบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ</p> <p>๓. ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดของการดำเนินงาน</p> <p>๔. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะในการตรวจติดตาม (ถ้ามี)</p>

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๔)

๓.๖ ขอบเขตในการตรวจติดตาม

๓.๖.๑ พื้นที่ในการตรวจติดตาม

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ และกรุงเทพมหานคร สำหรับพื้นที่ที่จะไปตรวจเยี่ยมสังเกตการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะผู้ตรวจราชการ

๓.๖.๒ การตรวจติดตามในพื้นที่

(๑) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการกระทรวง ตรวจติดตามร่วมกัน โดยตรวจติดตามร่วมกันในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ เขตตรวจราชการที่ได้รับผิดชอบ เขตละ ๑ จังหวัด โดยจังหวัดที่ลงพื้นที่จะตรวจติดตามร่วมกัน ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะผู้ตรวจราชการ

(๒) ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม ผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข และผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ติดตามการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหมอกพิษฝุ่นละออง ตามบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง”

(๓) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ตรวจติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ ของทุกจังหวัดในเขตตรวจราชการที่ได้รับผิดชอบ

๓.๖.๓ วิธีการตรวจติดตาม

เห็นควรตรวจติดตามโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

(๑) รับฟังรายงานและสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่น ๆ ตามดุลพินิจของคณะผู้ตรวจราชการ

(๒) การสังเกตการณ์การดำเนินการในพื้นที่จริง ตามดุลพินิจของคณะผู้ตรวจราชการ

๓.๖.๔ การจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ*

(๑) รายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่รายเขต

(๑.๑) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่รายเขต ตามรูปแบบที่กำหนด (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๕) เสนอปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบ/พิจารณา จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

ทั้งนี้ กรณีที่ผู้ตรวจราชการตรวจพบประเด็นปัญหาสำคัญที่ควรมีการดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เห็นสมควรให้ผู้ตรวจราชการนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อเสนอรัฐบาล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องรอการรายงานผลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ดังกล่าว

(๑.๒) ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน และผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้องที่มีภารกิจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ จัดทำรายงานผลการตรวจราชการในลักษณะภาพรวมการดำเนินงานในความรับผิดชอบของกระทรวงตามรูปแบบที่กำหนด (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๖) เสนอปลัดกระทรวง และส่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

๓.๖.๕ การรายงานผลการตรวจติดตามในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ*

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรวบรวมรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีแต่ละเขตตรวจราชการ และจะจัดทำสรุปผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ในภาพรวม โดยการประมวลปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จ และนำเสนอขอความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี ตามที่เห็นสมควร ดังนี้

ครั้งที่ ๑ จัดทำรายงานภาพรวมผลการตรวจราชการ โดยสรุปผลการดำเนินงาน ประมวลปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการให้แล้วเสร็จ และนำเสนอนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๒ จัดทำรายงานภาพรวมผลการตรวจราชการ โดยสรุปผลการดำเนินงาน ประมวลปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการให้แล้วเสร็จ และนำเสนอนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

*หมายเหตุ : เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาจส่งผลกระทบต่อ การตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการ ทั้งในแง่ของการลงพื้นที่เพื่อรับฟังรายงาน การสังเกตการณ์ ในพื้นที่จริง และการรายงานผลของหน่วยรับตรวจ ดังนั้น จึงให้เป็นดุลพินิจของ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในการพิจารณาปรับเปลี่ยนหรือขยายกรอบเวลาการตรวจติดตามและ การรายงานผลการตรวจราชการได้ตามความเหมาะสม ซึ่งหากมีการปรับเปลี่ยนหรือ ขยายกรอบเวลาดังกล่าว สำนักนายกรัฐมนตรีจะได้แจ้งกระทรวงเพื่อทราบต่อไป

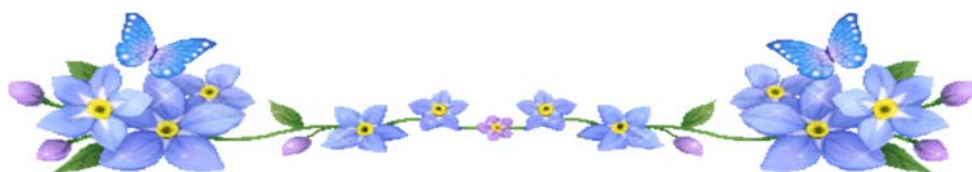
QR Code / Link

เอกสารข้อมูลและแนวทางประกอบการตรวจราชการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเด็นนโยบายสำคัญ : การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

<https://bit.ly/35ztQ7d>

เอกสารประกอบการตรวจติดตาม

บัญชีเอกสารประกอบการตรวจติดตาม

- เอกสารหมายเลข ๑ : คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๗๘/๒๕๖๓ เรื่อง การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
- เอกสารหมายเลข ๒ : มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง กำหนดให้การแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ
- เอกสารหมายเลข ๓ : มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง
- เอกสารหมายเลข ๔ : แบบประเด็นการตรวจติดตามการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
- เอกสารหมายเลข ๕ : - รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
- รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
- เอกสารหมายเลข ๖ : - รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการกระทรวง รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
- รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการกระทรวง รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
- เอกสารหมายเลข ๗ : แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เอกสารหมายเลข ๘ : PowerPoint การดำเนินงานแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓
- เอกสารหมายเลข ๙ : สถานการณ์และการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงของประเทศไทย ปี ๒๕๖๒ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เอกสารหมายเลข ๑๐ : การดำเนินการของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})
- เอกสารหมายเลข ๑๑ : หนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท (บกปภ) ๐๖๒๔/ว๔๐ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ แจ้งเวียนผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด
- เอกสารหมายเลข ๑๒ : คู่มือปฏิบัติงานโครงการปลูกป่า และป้องกันไฟป่า ระดับจังหวัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เอกสารหมายเลข ๑๓ : ประกาศกรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๓๗๘/๒๕๖๓

เรื่อง การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
 ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงทุกกระทรวงเป็นมาตรการสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดินที่จะทำให้การปฏิบัติราชการ หรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรค แรงกดดันของประเทศ ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และก่อให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชนด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัดและมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเป็นการดำเนินการ ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบข้อ ๘ และ ข้อ ๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงมีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือผู้ตรวจราชการกรม ดำเนินการตรวจราชการ ดังต่อไปนี้

๑. การตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือผู้ตรวจราชการกรมที่ได้รับมอบหมาย ตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังต่อไปนี้

๑.๑ การขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue)

๑.๑.๑ การฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของประชาชนหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ในภาพรวม

๑.๑.๒ การจัดการแหล่งน้ำชุมชนภาคการเกษตร

๑.๑.๓ การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของประชาชนในโครงการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (คทช.)

๑.๑.๔ การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

๑.๒ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ หาก...

ทั้งนี้ หากการดำเนินการตรวจราชการตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๒ เกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงใด ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ตรวจราชการกรม ที่เกี่ยวข้องร่วมกันตรวจติดตาม หรือแก้ไขปัญหา หรือผลักดันการดำเนินการดังกล่าว และรายงานนายกรัฐมนตรี ทราบหรือพิจารณา และเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไป

กรณีที่ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือผู้ตรวจราชการกรม ที่เกี่ยวข้อง พบประเด็นปัญหาสำคัญและจะต้องแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน ซึ่งอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีนำเสนอปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแจ้ง หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และรายงานนายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องรอการรายงานผลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการ

๒. การตรวจราชการตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการ กระทรวงมหาดไทย ตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และการบริหารงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๓. การตรวจติดตามงานอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย คือ โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานของศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง ให้กระทรวง กรม หน่วยงานอื่นของรัฐ และจังหวัด อำนวยความสะดวกให้การสนับสนุน และให้ความร่วมมือ โดยการเตรียมบุคคล เอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการตรวจราชการ เพื่อให้ผลการตรวจราชการมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน และสะดวกแก่การวินิจฉัยสั่งการ ของผู้บังคับบัญชาระดับสูงต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง กำหนดให้การแก้ไขปัญหามลภาวะด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม, เลขา-คสช.

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า ปัญหามลภาวะด้านฝุ่นละอองสูงเกินกว่าค่ามาตรฐานที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นปัญหาสำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวไปยังจังหวัดอื่น ในภูมิภาคอีกด้วย การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เป็นระบบ โดยความร่วมมือของทั้งหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบ ให้การแก้ไขปัญหามลภาวะด้านฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหามลภาวะด้านฝุ่นละอองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกลไกหลักร่วมกับ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติดังกล่าว ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๕๓๒ (ปลัดฯ) ๑๓๒๔ (กานต์พิชชา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง : จึงเรียนยืนยันมา
องค์กรอิสระ, กรม, คสช. : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ท ๗๗๗๗๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๓๐๖/๒๖๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ไปเพื่อดำเนินการความละเอียดถี่ถ้วนแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นและข้อสังเกตไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนเฉพาะกิจฯ ต่อไป สำหรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๓ และในปีต่อ ๆ ไป ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ในส่วนของร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอให้สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ (เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) ตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อสังเกตของกระทรวงคมนาคมไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ประไพ คำสกุล

(นางประไพ คำสกุล)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๓ (จิรัฐสรรพ), ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓)
และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/๕๐๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๘๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๙๐๗/๕๒๘๘ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๘/๘๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๗/๖๘๓๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาลพิษ
ด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาลพิษด้านฝุ่นละออง ให้ทราบ ดังนี้

-----

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
๑๔. เลขานุการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๕. เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี
๑๗. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/๕๗๓

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๖๖๕๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องต่อร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง เนื่องจากมาตรการส่วนใหญ่ที่กำหนดไว้ภายใต้ร่างแผนปฏิบัติการดังกล่าว มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ของภาคคมนาคมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลอยู่แล้ว โดยมีข้อสังเกตในส่วนของมาตรการป้องกันและลดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) ระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) เรื่องการย้ายท่าเรือคลองเตยออกจากพื้นที่กรุงเทพมหานคร ควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ สำหรับในส่วน of มาตรการที่เกี่ยวข้องกับภาคคมนาคม ควรระบุให้กระทรวงคมนาคมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ โดยไม่ต้องระบุหน่วยงานระดับกรม อย่างไรก็ตามในช่วงวิกฤตฝุ่น PM_{2.5} กระทรวงคมนาคมได้ให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหามาอย่างเคร่งครัด รวมทั้งบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๑๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๑๙๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : sirinmot@gmail.com

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๗/๖๘๓๐

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

พศ ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๖๖๕๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมความละเอียดแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. เนื่องจากร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) จัดเป็นแผนระดับที่ ๓ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี จึงควรเสนอให้สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาก่อนนำเสนอมติคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป อย่างไรก็ตาม ในส่วนของมาตรการเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองนั้น หากเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน คณะรัฐมนตรีอาจพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรการเฉพาะกิจฯ ดังกล่าว เพื่อให้การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองทันต่อสถานการณ์

๒. ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และมาตรการเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ได้ผ่านการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยมีการปรับปรุงแก้ไขสาระสำคัญของมาตรการที่ ๒ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) มาตรการควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ จากเดิมบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ยูโร ๕ ภายในปี ๒๕๖๔ เป็นการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ยูโร ๕ ในปี ๒๕๖๗ ดังนั้น ในช่วงเวลาก่อนการบังคับใช้มาตรฐานดังกล่าว จึงควรมีมาตรการรองรับเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม และควรมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามร่างแผนปฏิบัติการฯ และมาตรการเฉพาะกิจฯ อย่างบูรณาการกับทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง

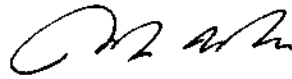
/และให้ความสำคัญ...

และให้ความสำคัญกับการสร้างการรับรู้ การมีส่วนร่วม และคำนึงถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของภาคประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตฤชา พิษยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๑๕๐๙

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒

E-mail: Wannapa@nesdc.go.th

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๓๐๖/ ๒๖๕๔
๒๖๕๔

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๗) พศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓)
และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง”
(พ.ศ. ๒๕๖๓)

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๙) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง” ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และได้มีการประชุมเพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง รวมทั้งในการดำเนินการที่ผ่านมาได้มีการยกระดับมาตรการเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ของฝุ่นละออง PM_{2.5} ในบางพื้นที่

๑.๒ คณะอนุกรรมการด้านวิชาการแก้ไขปัญหาหมลภาวะทางอากาศ ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบในหลักการให้มีการทบทวนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ และให้กรมควบคุมมลพิษจัดการประชุมกลุ่มย่อยและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ และนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๑.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษจัดประชุมกลุ่มย่อย ในระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เพื่อทบทวนแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง การเผาในที่โล่ง อุตสาหกรรม การก่อสร้าง การพัฒนาเครื่องมือ

กลไกการบริหารจัดการด้านที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และสาธารณสุข นอกจากนี้ ได้จัดการประชุมกลุ่มย่อยระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือการยกวางแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองจากไฟฟ้าและการเผาในที่โล่งในพื้นที่ภาคเหนืออย่างยั่งยืน เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓, เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมเห็นควรให้รวบรวมแผนงานของภาคเหนือบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ "การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง" ที่อยู่ระหว่างการทบทวน เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง และให้ถ่ายทอดการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำแผนเฉพาะกิจแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ที่จะต้องเร่งรัดให้มีการดำเนินการเพื่อเตรียมการสำหรับในช่วงเกิดสถานการณ์วิกฤตฝุ่นละอองที่จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๔

๑.๕ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบ ร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ "การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง" (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนฯ ต่อไป และมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ "การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง" (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ตามอำนาจหน้าที่ของตนอย่างเข้มข้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอละเอียดรัฐมนตรี

การทบทวนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ "การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง" (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบ หรือประกาศตาม (๖)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมรับมือและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ที่จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๔ จึงเห็นควรเสนอละเอียดรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑. สาระสำคัญของการทบทวนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ "การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง" สรุปได้ดังนี้

๑) ปรับปรุงและเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงานจากแผนปฏิบัติการดังกล่าว เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และยกวางแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ "การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง" (พ.ศ. ๒๕๖๓) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ประกอบด้วย

มาตรการที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ โดยปรับปรุงแนวทางการกำหนดเกณฑ์ระดับปริมาณ PM_{2.5} ที่ให้หน่วยงานเพิ่มความเข้มงวดการดำเนินงานที่สามารถให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/จังหวัด/พื้นที่เสี่ยง สามารถพิจารณากำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสมของการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของพื้นที่ได้ มีหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถสั่งการได้ทันทีในช่วงเกิดสถานการณ์ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤต เช่น กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด

มาตรการที่ ๒ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) เพิ่มเติมมาตรการในการลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ได้แก่ ยานพาหนะ อุตสาหกรรม การเผาในที่โล่ง การก่อสร้างและผังเมือง และภาคครัวเรือน เช่น

- พิจารณาให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีสำหรับรถยนต์และน้ำมันเชื้อเพลิงที่สามารถผลิตรถยนต์และน้ำมันเชื้อเพลิงที่เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ ได้ก่อนวันที่กฎหมายกำหนด
- พิจารณากลไกของกองทุนต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ ได้ก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗
- บำรุงรักษาเครื่องยนต์รถยนต์เก่าจนกว่ามาตรฐานยูโร ๕ สำหรับรถยนต์ใหม่จะมีผลบังคับใช้ในช่วงวิกฤตของทุกปี
- บังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษจากรถยนต์ใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับเทคโนโลยี สังคมและเศรษฐกิจ

- การส่งเสริมการทำกรเกษตรปลอดการเผา
- การส่งเสริมการทำวนเกษตรในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

มาตรการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษเป็นการพัฒนาระบบ เครื่องมือ กลไกการบริหารจัดการ การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ เพิ่มเติมให้มีการพัฒนาเครือข่าย การติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศเสริมเพื่อเป็นการเฝ้าระวังในพื้นที่ พัฒนาแบบจำลองการพยากรณ์คุณภาพอากาศความละเอียดสูงและพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศเพื่อประเมินฝุ่นละอองเชิงพื้นที่ จัดทำฐานข้อมูลสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากไฟป่าและการเผาในที่โล่ง พัฒนาระบบเตือนภัย และระบบสนับสนุนการตัดสินใจ รวมถึงการพัฒนาและใช้งานแอปพลิเคชันและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นต้น

๒) เพิ่มกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ได้แก่ คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ แก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อให้ข้อเสนอแนะนโยบายและมาตรการข้อมูลและแนวทางการจัดการตามหลักวิชาการในการแก้ไขปัญหา

๔.๒ สารสำคัญของแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง

แผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง โดยเฉพาะในช่วงเกิดสถานการณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ๑) การสื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย โดย
  - (๑) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสื่อสารการแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ทำหน้าที่รวบรวมและประสานข้อมูลจากส่วนราชการหน่วยงานอื่นของภาครัฐ เอกชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สื่อสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน
  - (๒) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์
  - (๓) ตั้งศูนย์ข้อมูลการแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ War room ในช่วงเกิดสถานการณ์ เพื่อบูรณาการและสื่อสารข้อมูล
  - (๔) แต่งตั้งโฆษกเหตุการณ์ช่วงวิกฤตฝุ่นละออง
- ๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละออง ภายใต้คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลและรับมือสถานการณ์
  - ๓) การบริหารจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่า
    - การเก็บขนและใช้ประโยชน์เศษวัสดุในป่า (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) ระหว่างวันที่ ๑-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

- การบริหารจัดการเชื้อเพลิงใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ก่อนวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ หรือวันที่จังหวัดกำหนด

- ๔) สร้างเครือข่าย อาสาสมัคร และจิตอาสา เป็นกลไกหลักเข้าถึงพื้นที่ ทั้งสื่อสาร ติดตาม เฝ้าระวัง และดับไฟ
- ๕) เร่งขับเคลื่อนโครงการปลูกป่าและป้องกันไฟป่า ภายใต้ศูนย์อำนวยการจิตอาสาพระราชทาน โดยกำหนดเป้าหมาย ๑๒ จังหวัดภายในปี ๒๕๖๓ และ ครบ ๗๖ จังหวัด ภายในปี ๒๕๗๐
- ๖) เร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟป่าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) การพยากรณ์ฝุ่นละอองล่วงหน้า ๓ วัน เพื่อแจ้งเตือนประชาชน โดยเริ่มใช้วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
- ๘) ประยุกต์ใช้ภาพถ่ายดาวเทียมในการรายงานปริมาณฝุ่นละอองเชิงพื้นที่ โดยเริ่มใช้วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ๙) พัฒนาระบบคาดการณ์ และระบบสนับสนุนการตัดสินใจ รวมถึงการพัฒนาและใช้งานแอปพลิเคชันบัญชาการการดับไฟป่า โดยเริ่มใช้วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ๑๐) บริหารจัดการเชื้อเพลิงโดยใช้แอปพลิเคชันลงทะเบียนจัดการเชื้อเพลิง
- ๑๑) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าไม้ และลดการเผาป่า ผ่านการจัดที่ดินทำกิน
- ๑๒) เจรจาสรางความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งระดับอาเซียน ระดับทวิภาคี และระดับพื้นที่ชายแดน

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาดังนี้

๕.๑ เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง”

๕.๒ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. ๒๕๖๓) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง” ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๑๕

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๘๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pornsri.s@pcd.go.th

**ประเด็นการตรวจติดตาม
การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รอบที่ ๑
ของคณะผู้ตรวจราชการ**

*****

ผู้ให้ข้อมูล ผู้ว่าราชการจังหวัด / ปลัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตาม เสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะผู้ตรวจราชการได้ศึกษาผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามล่วงหน้า จึงขอให้จัดส่งข้อมูลทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือช่องทางอื่น ๆ ตามที่คณะผู้ตรวจราชการกำหนด อย่างน้อย ๑๐ วัน ก่อนวันมาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. สถานการณ์คุณภาพอากาศในภาพรวม ในพื้นที่จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔

๑.๑ จังหวัดประสบปัญหาหมอกพิษทางอากาศ หรือไม่

ประสบปัญหา ไม่ประสบปัญหา

๑.๒ มลพิษทางอากาศที่ประสบ เกิดจากปัจจัย หรือแหล่งกำเนิดใด

การคมนาคม/ขนส่ง การเผาในที่โล่ง ภาคอุตสาหกรรม

การก่อสร้างและฝังเมือง หมอกควันข้ามแดน อื่น ๆ ระบุ.....

๑.๓ ช่วงที่จังหวัดมักประสบปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

มกราคม - มีนาคม เมษายน - มิถุนายน กรกฎาคม - กันยายน

ตุลาคม - ธันวาคม ตลอดทั้งปี อื่น ๆ ระบุ.....

๑.๔ ประชาชนในพื้นที่ได้มีข้อร้องเรียน หรือได้รับผลกระทบทางสุขภาพ ที่เกี่ยวเนื่องปัญหาหมอกพิษทางอากาศ

มีข้อร้องเรียน/ได้รับผลกระทบทางสุขภาพ ไม่ประสบปัญหา

ระบุ.....

๒. ผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศของจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ (ทั้งช่วงก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย)

๒.๑ การบูรณาการภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ (การจัดตั้งศูนย์/คณะกรรมการ/อื่น ๆ)

๒.๒ แนวทางปฏิบัติ/การดำเนินการในการขับเคลื่อนตามมาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง” และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง

๒.๓ แนวทางปฏิบัติ/การดำเนินการในการขับเคลื่อนตามมาตรการ “๔ พื้นที่ ๕ มาตรการบริหารจัดการ”

๒.๔ แนวทางปฏิบัติ/การดำเนินการในการขับเคลื่อนตามหลักการบริหารจัดการสาธารณสุข (2P2R)

๒.๕ แนวทางปฏิบัติ/การดำเนินการตามมาตรการอื่น ๆ (ถ้ามี)

๓. ปัญหาอุปสรรค ขัดจำกัดในการดำเนินงาน

๔. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

*****

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

ประเด็นการตรวจติดตาม
การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รอบที่ ๑
ของคณะผู้ตรวจราชการ

*****

ผู้ให้ข้อมูล

จังหวัด : ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด / ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค / หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด / ท้องถิ่นจังหวัด / นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด / ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ - ๑๒ / ผู้อำนวยการสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด / ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งจังหวัด / ผู้อำนวยการสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เห็นสมควร

กรุงเทพมหานคร : ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม / ผู้อำนวยการสำนักอนามัย / ผู้อำนวยการสำนักงานเขต และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่เห็นสมควร

คำชี้แจง ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตาม เสนอคณะผู้ตรวจราชการในวันที่มาตรวจราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะผู้ตรวจราชการได้ศึกษาผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตามล่วงหน้า จึงขอให้จัดส่งข้อมูลทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือช่องทางอื่น ๆ ตามที่คณะผู้ตรวจราชการกำหนด อย่างน้อย ๑๐ วัน ก่อนวันมาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. ผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - พ.ศ. ๒๕๖๔ (ทั้งช่วงก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย)

๑.๑ มาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ได้แก่ มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (เช่น การจัดตั้งคณะทำงาน การประชาสัมพันธ์ การบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น) มาตรการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) (เช่น การเข้มงวดตรวจจําารถควันดำ การส่งเสริมใช้รถโดยสารสาธารณะ เป็นต้น) และมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ (เช่น การสร้างการรับรู้ถึงข้อมูลและสถานการณ์ที่ถูกต้องแก่ประชาชน เป็นต้น) และ/หรือ

๑.๒ แผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง (เช่น การสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย การสร้างเครือข่าย อาสาสมัคร และจิตอาสา การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าไม้ และลดการเผาป่าผ่านการจัดที่ดินทำกิน เป็นต้น และ/หรือ

๑.๓ มาตรการ “๔ พื้นที่ ๕ มาตรการบริหารจัดการ” (๔ พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวน/อนุรักษ์ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชน/เมือง และพื้นที่ริมทาง ๕ มาตรการ ได้แก่ (๑) ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (๒) การสร้างความตระหนักและส่งเสริมการมีส่วนร่วม (๓) การลดปริมาณเชื้อเพลิง (๔) การบังคับใช้กฎหมายอย่างต่อเนื่องและจริงจัง และ (๕) จิตอาสาประชารัฐ) และ/หรือ

๑.๔ มาตรการตามหลักการบริหารจัดการสาธารณสุข (2P2R)

๒. ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดในการดำเนินงาน

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

*****

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue)
การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่....
(จังหวัด.....)

๑. จังหวัด.....วัน/เดือน/ปี ที่ตรวจติดตาม.....

ผู้ตรวจราชการกระทรวงที่ร่วมตรวจติดตาม

๑.๑ ชื่อผู้ตรวจราชการกระทรวง..... ผู้ตรวจราชการกระทรวง.....

....

๒. จังหวัด.....

บทสรุปผลการตรวจราชการ

ผลการตรวจติดตาม

๑. ข้อค้นพบ/ประเด็นปัญหา (สภาพปัญหา/ผลการดำเนินการของแผนงาน/โครงการในการขับเคลื่อนนโยบาย
... ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่) โดยสังเขป

๑.๑. ....

๒. ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงาน	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่/ระดับนโยบาย	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
๑.	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่	
	ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย	
๒.	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่	
	ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย	

๓. ข้อคิดเห็นจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

๓.๑. ....

รูปภาพการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการทุกท่าน
พื้นที่ และจังหวัดที่ตรวจติดตาม

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue)
การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่....
(จังหวัด.....)

๑. จังหวัด.....วัน/เดือน/ปี ที่ตรวจติดตาม.....

ผู้ตรวจราชการกระทรวงที่ร่วมตรวจติดตาม

๑.๑ ชื่อผู้ตรวจราชการกระทรวง..... ผู้ตรวจราชการกระทรวง.....

....

๒. จังหวัด.....

บทสรุปผลการตรวจราชการ

ผลการตรวจติดตาม

๑. สรุปผลการตรวจติดตามในรอบที่ ๑.....

๒. ผลความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนนโยบาย. ....

อธิบาย (พอสังเขป) เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการในภาพรวมของเขต และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

๒.๑ **ข้อค้นพบ/ประเด็นปัญหา** (สภาพปัญหา/ผลการดำเนินการของแผนงาน/โครงการในการขับเคลื่อนนโยบาย . . . ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ที่ตรวจพบในรอบที่ ๒) โดยสังเขป

๒.๑.๑. ....

๒.๒ ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการ

ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่	ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะระดับพื้นที่
๑.	

๒.๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่/ระดับนโยบาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่	
	ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย	

๓. ข้อคิดเห็นจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

๓.๑. . . . .

รูปภาพการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการทุกท่าน
พื้นที่ และจังหวัดที่ตรวจติดตาม

ตรา กระทรวง

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue)
การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ของผู้ตรวจราชการกระทรวง.....

บทสรุปผลการตรวจราชการ

ผลการตรวจติดตาม

๑. ข้อค้นพบ/ประเด็นปัญหา (สภาพปัญหา/ผลการดำเนินการในการขับเคลื่อนนโยบาย . . . . ในภาพรวม
(ตามภารกิจของกระทรวง).....

๒. ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงาน	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่/ระดับนโยบาย	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
๑.	<u>ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่</u>	
	<u>ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย</u>	

๓. ข้อคิดเห็นจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

๓.๑. . . . .

รูปภาพการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการทุกท่าน

ประเด็นนโยบายและจุดเน้นที่ตรวจติดตาม

หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่ตรวจติดตาม

หมายเหตุ สามารถปรับแบบรายงานได้ตามความเหมาะสมกับผลการดำเนินงานตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง

ตรา กระทรวง

รูปแบบรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue)
การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ
ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ของผู้ตรวจราชการกระทรวง.....

บทสรุปผลการตรวจราชการ

ผลการตรวจติดตาม

๑. สรุปผลการตรวจติดตามในรอบที่ ๑.....

๒. ผลความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนนโยบาย. . . . . ตามภารกิจของกระทรวง

๒.๑ ข้อค้นพบ/ประเด็นปัญหา (สภาพปัญหา/ผลการดำเนินการของแผนงาน/โครงการในการขับเคลื่อน
นโยบาย . . . . . ที่ตรวจพบในรอบที่ ๒) โดยสังเขป

๒.๑.๑. ....

๒.๒ ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะระดับพื้นที่ของผู้ตรวจราชการ

ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่	ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะระดับพื้นที่
๑.	

๒.๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

ปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงาน	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่/ระดับนโยบาย	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
๑.	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่	
	ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย	

๓. ข้อคิดเห็นจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ถ้ามี)

๓.๑. . . . .

รูปภาพการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

ระบุชื่อผู้ตรวจราชการทุกท่าน

ประเด็นนโยบายและจุดเน้นที่ตรวจติดตาม

หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่ตรวจติดตาม

หมายเหตุ สามารถปรับแบบรายงานได้ตามความเหมาะสมกับผลการดำเนินงานตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง

- เอกสารหมายเลข ๗ : แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เอกสารหมายเลข ๘ : PowerPoint การดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓
- เอกสารหมายเลข ๙ : สถานการณ์และการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงของประเทศไทย ปี ๒๕๖๒ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เอกสารหมายเลข ๑๐ : การดำเนินการของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})
- เอกสารหมายเลข ๑๑ : หนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท (บกปภ) ๐๖๒๔/ว๔๐ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ แจ้งเวียนผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด
- เอกสารหมายเลข ๑๒ : คู่มือปฏิบัติงานโครงการปลูกป่า และป้องกันไฟป่า ระดับจังหวัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เอกสารหมายเลข ๑๓ : ประกาศกรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย

** สามารถดาวน์โหลดเอกสารหมายเลข ๗ - ๑๓
ได้จาก QR Code/Link นี้

<https://bit.ly/34Hodn5>